

ὅτι τὸ τεῖχος τοῦτο εἶναι τὸ τελευταῖον ὄριον τῆς γῆς: καὶ πράγματι εἶναι τὸ ὄριον ἐτέρου κόσμου καὶ πολιτισμοῦ. Διότι πέραν τῶν Πυρηναίων δὲν εἶναι ἔτι ἡ Ἀφρική· ἀλλ' ἄρα εἶναι καὶ ἡ Εὐρώπη;

II

Παρατηρήσαντες μακρόθεν τὸ σύνολον τῶν Πυρηναίων εἰσδύωμεν νῦν εἰς τὰ ἄγρια καὶ ἐρημικὰ κρησφύγετα αὐτῶν.

Ὁ Ρύαξ τοῦ Πῶ (Le Gave de Pau), ὁ κατ' ἐξοχὴν ρύαξ, μᾶς ὀδηγεῖ ἐν ἀκολουθήσωμεν τὸν ροῦν αὐτοῦ, μέχρι τῶν πηγῶν του εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον τοῦ ἀξιοσημειωτέρου συμπλέγματος τῶν Πυρηναίων, — κολοσσιαίου τῆς διαστάσεως ἡμικυκλίου διήκοντος ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Νευδιέλλης πρὸς δυσμὰς (ὑψους 3092 μέτρων) εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Βιργναμάλης (ὑψους 3290 μέτρων) πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἐπισταφομένου πρὸς νότον ὑπὸ τοῦ Mont-Perdu. Ἡ κεντρικὴ ἄλωσις τῶν ὄρεων συμπύπτουσα ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς γραμμῆς τοῦ ἡμικυκλίου τούτου σχηματίζει εἶδος πτερινιστήρος οὗ τὸ ὑψηλότερον σημεῖον εἶναι ἡ κορυφὴ τοῦ Πιμενέ, (2803 μέτρα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης) εἰς ἣς ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ περιορευτοῦ, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν ἐκτείνονται δύο ὄμοιοι κοιλάδες, τοῦ ἴδιου σχήματος ἀμρότεραι, καταβαίνουσαι ἐκ τοῦ συμπλέγματος: ἡ κοιλάς τῆς Ἐσποδέλ καὶ ἐκείνη τῆς Γαδουρίας. Ἄλλ' ὅποσον θέαμα ἐκ νότου πρὸς βορρᾶν!

Ζητεῖ τις θέαν ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ Πιμενέ; Ἴδού τὸ Mont-Perdu, ὁ Κύλινδρος, τὸ Μαροβαῖον, μετὰ τῶν πύργων καὶ ἐπαλίξεων αὐτοῦ. Εἶδε δὲ τις αὐτὰ κεχωρισμένα, ἐπιθυμεῖ νὰ τὰ ἴδῃ ἐν συνόλῳ; τὰ εἶδε μακρόθεν πρέπει νὰ τὰ ἴδῃ καὶ ἐκ τοῦ πλησίον, τὰ εἶδεν ἐκ τοῦ βάλθους τῶν κοιλάδων πρέπει νὰ τὰ ἴδῃ καὶ ὑψηλόθεν ἐκ παραλλήλου, νὰ ἐκτείνῃ τὴν θέαν του ἐπὶ τῶν κοιλάδων ἐκείνων τῶν περιοχῶν, τῶν ἀμφοτέρων καὶ τῆς πηγῆς τῶν μακρῶν καταρρακτῶν οἵτινες διέρχονται κατὰ μῆκος αὐτῶν. Πῶς τὰ τεῖχη αὐτὰ ἀνοψοῦνται ἐκ τοῦ μέσου τῶν ζοφερῶν ἐκείνων κοιλάδων! πῶς ἐπιπέθονται ἐπὶ τοῦ συγκεκριμένου συμπλέγματος τῶν Πυρηναίων! ὅποια σχήματα! τί χροῶμα! τί φῶς φωτίζει τὴν κορυφὴν αὐτῶν καὶ ὅποια ἀπόστασιν θέτουσιν αἱ λάμψεις αὐταὶ μετὰ παντός ὅτι ἀνοχημῶδες μετ' αὐτῶν! Οὕτω μᾶλλον τὰ ἐκτετακτὰ ὕψη δια-